

թագաւորէն վերջ ամենէն կարեռը պաշտօնն էր:

Եղիշէն Միհրներսեհի արուած պաշտօնը զբաթէ պարսկերէնով կը դնէ. «Միհրներսեհի վիւզիւրք ֆրամատար երան ու Անիրան»։ այսինքն՝ Միհրներսեհ վզրուկ (աւագ կամ մեծ) հրամանատար Արեաց և Անարեաց (բնագրին մէջ՝ երան և Անիրան)։ Կարգ մը ձեռագիրներու մէջ Անիրան բառը եղած է Տաներան, սխալ գրչագրութեամբ անշուշտ:

(Նարունակելի՝ 3)

Արիք և Անարիք. Արիք անունը կը տրուի այն ցեղերուն, որ Հնդուքուշ ստրահարթին և Բամիրի շրջակաները կը բընակէին։ Սակայն երբ այդ ցեղերը երկու մասերու բաժնուեցան և մէկ մասը զէպի Հնդկաստան գնաց, այս անունը Պարսկաստանի կողմէրը մնացողներուն յատուկ դարձաւ։ Բաց աստի՛ Մարեր, Պարթևներ, Բակտրիացիներ, Պարսիկներ միննոյն անունով կը յորչորչուէին։

ՊԱՐԳԵԼԻ ՎՐԴ. ՎՐԹԱՆԿՍԵԱՆ

ԳԵՐ. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏ Ս. ԱՐՔԵՊՈ. ՄԱԶԼՅՈՒՄԵԱՆ

Ցաւով կ'արծանագրենք Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ եպիսկոպոսական դասու երիցագոյն անդամներէն ԳԵՐ. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏ Ս. ԱՐՔԵՊՈ. ՄԱԶԼՅՈՒՄԵԱՆԻ մահը որ տեղի ունեցած է 2 Մայիս 1951 Զորեցարթի Աթէնքի մէջ։

ԳԵՐ. Արքազանը ծնած էր Պարտիզակ 1870ին, շրջանաւարտ տեղւոյն Ազգ. վարժարանին 1887ին, ծեռնադրուած 1894ին Պարտիզակի մէջ։ տեսուչ եւ ուսուցիչ Ազգ. վարժարանին (1893 - 1895), նոյն պաշտօններով Աստաբազար եւ քարոզիչ տեղւոյն Ս. Լուսաւորիչ եւ Ս. Կարապետ Եկեղեցիներուն (1895 - 1900), առաջ. փոխանորդ Նիկոմիդիոյ թեմին (1900 - 1905), նախ առաջ. տեղապահ Պանտրմա - Պալըքէսէրի եւ ապա առաջնորդ նոյն թեմին (1905 - 1908), եպիսկոպոս կը ծեռնադրուի 1910ին, 1915ին ընդհանուր պատերազմին՝ իր հօտին հետ տեղահանուած կը տարագրուի Քիլիսի եղիէ կոչուած վայրը։ 1916ին Երուսաղէմ կը հրաւիրուի իբր անդամ նորակազմ Սինոդի եւ մէկ տարիի չափ կը մնայ նոյն պաշտօնով։ 1917ին Սահակ կաթողիկոսի եւ ուրիշ սինոդականներուն հետ կը տարագրուի Դամասկոս՝ ուր կը կարգուի տեսուչ տեղւոյն որբանոցներուն։ Զինադադարէն վերջ կը մեկնի Պոլիս, ուրկէ կը գառնայ Պանտրմա։ բայց ըիշ յետոյ Քէմալական յարծակումներուն հետեւանքով կը ստիպուի թողուլ իր պաշտօնը եւ ժողովուրդին հետ մեկնիլ Պոլիս։ 1923ին Պատրիարքարանէն կը զրկուի Աթէնք իբր Լիազօր Բնենից, 1924ին ալ տեղւոյն Պատգամաւորական ժողովէն կ'ընտրուի առաջնորդ ու կը ստանայ Սմենայն Հայոց Վեհ։ Հայրապետէն վաւերացումի կոնդակը։ 1926ին կը շնորհուի արքութիւն։

1945ին իբրեւ կրօն. պատգամաւոր յցւնահայ գաղութին ան իր յառաջացեալ տարիքին հակառակ ճամբորդեց մինչեւ էջմիածին մասնակցելու Ամեն։ Հայոց Վեհ։ Հայրապետի ընտրութեան եւ օծման հանդիսութիւններուն։ Խակ վերադարձին աննկարագրելի նուիրումով օժանդակեց իր յցւնահայ հօտին դէպի Հայրենիք ներգաղթի ազգացէն ծեռնարկի իրագործման։

Երեսուն տարիներէ ի վեր ան կը վարէր յունահայոց թեմին առաջնորդական պաշտօնը ի յայտ բերելով կորովալից ու վարչական կարողութիւններով օժտուն ընթացք մը: Կը մեռնի թէեւ խոր ծերութեան մէջ, եւ սակայն արժանաւոր, հայրենասէր աւանդապահ ու նուիրեալ այս եկեղեցականին թողած բացը երկար ատեն պիտի մնայ զգալի Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցիին համար:

Կ'աղօթենք որ Աստուած իրեն հարազատ Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ բացերը լեցնէ մեկնողներու փոխարէն պարզեւելով նոր մշակներ, իսկ իր այս հաւատարիմ ու ժողովրդանուէր պաշտօնէին հոգին լուսաւորեալ պայծառացնէ ի շարս Ս. Հայրապետաց Եկեղեցւոյ:

Տ. ՆԵՐՍԵՍ ՎՐԴ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը խորունկ վիշտով կը գումէ իր երիցագոյն անդամ Հոգ. Տ. Ներսէս Վրդ. Թորոսեանի մահը, որ տեղի ունեցաւ 30 Ապրիլ 1951, երկուշարթի երեկոյեան ժամը 5.30-ին:

Հոգեշնորհ հայրը ծնած էր Քղի, 1883-ին, Երուսաղէմ եկած եւ անդամակցած՝ Ս. Յակոբեանց Միաբանական Ս. Ուխտին եւ 1913-ին ծեռնադրուած վարդապետ: Վարձ է հետզհետէ հիւրընկալի եւ աւագ թարգմանի (1921-ին) պաշտօնները: 1922-1923 Բեթղիհէմի Տեսչութիւնը: 1924-1933 եղած է Տեսուչ Ռեմլէի Ս. Գէորգ վանքին, եւ 1933-1936 Տեսուչ Յոպակէի Ս. Նիկողայոս վանքին: Անկէ յետոյ փոխադրուելով Մայրավանք՝ ստանձնած է դարպամանկալի պաշտօնը եւ ընտրուած է անդամ Ս. Աթոռոյ Տնօրէն Ժողովի: Երեք տարիներէ ի վեր կը ժառայէր անկողնոյ, սրտի եւ կողատապի հիւանդութեան հետեւանքով: Վերջին երկու օրերուն ունեցած ուղեղային արիւնախունումը, փութացուց իր մահը:

Օժման եւ թաղման կարգը կատարուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ եւ ի ներկայութեան բովանդակ Միաբանութեան, եւ նախագահութեամբ Գեր. Տ. Մամրէ Ս. Արքեաս. Սիրուննեանի, որ այս առթիւ խօսեցաւ նաև պատշաճ դամբանական մը, վեր հանելով հանգուցեալ հօր արժանիքները ու ծգած բացը Ս. Յակոբեանց Միաբանական Ս. Ուխտէն ներս: Իր մարմինը ամփոփուեցաւ Զամ-թաղի գերեզմանատան մէջ:

Հանգուցեալ հայրառերի մահը զգալի բաց մը կը ծգէ մեր Միաբանական Ուխտէն ներս: Մաքրակինցաղ, խոհեմ, նախանձախնդիր, ժրաշան եւ Ս. Աթոռին շահերուն հոգեւին նուիրեալ Եկեղեցական, իրեն յանձնուած բոլոր պարտականութիւնները ան կատարեց խղճմտանքով եւ Աթոռանուէր պատրաստակամութեամբ:

Կ'աղօթենք որ Տէրը վարձահատոյց լինի իր բազմաշխատ ու արդիւնաւոր պաշտօնէին, ու անոր հոգին հանգեցնէ իր լոյսի յաւիտենական կայաններուն մէջ:

Հանգիստ իր զուարթ հոգւոյն: